

Doniesienia i notatki

Krzysztof Oklejewicz, Mateusz Marian Wolanin, Olga Świder

Zakład Botaniki, Uniwersytet Rzeszowski

35–601 Rzeszów, ul. Zelwerowicza 4

koklej@univ.rzeszow.pl; wolaninm@wp.pl

Paweł Marciniuk, Jolanta Marciniuk

Uniwersytet Przyrodniczo–Humanistyczny w Siedlcach, Zakład Botaniki

08–110 Siedlce, ul. Prusa 12

pawel.marciniuk@uph.edu.pl

Bohumil Trávníček

Department of Botany, Faculty of Science, Palacký University

Šlechtitelů 11, 783 71 Olomouc, Czech Republic

bohumil.travnicek@upol.cz

Received: 13.01.2016

Reviewed: 14.06.2016

AKTUALNY STAN WIEDZY O WYSTĘPOWANIU GATUNKÓW Z RODZAJU *TARAXACUM* W BIESZCZADACH

The current state of knowledge on the occurrence of species
of the genus *Taraxacum* in the Bieszczady Mts

Abstract: The article presents localities of 30 *Taraxacum* species found in the Bieszczady Mts so far. 19 of them are new to the Bieszczady Mts flora, the other species have been previously reported in the literature (new localities are given for 2 of them). Altogether, the genus is represented here by 30 species.

Key words: Carpathian Mts, dandelions, distribution.

Wstęp

Rodzaj *Taraxacum* jest taksonem krytycznym, bardzo słabo zbadanym nie tylko w Polsce, lecz także w innych krajach europejskich. Do końca XX wieku z terenu Bieszczadów (obejmujących Bieszczady Wysokie oraz Bieszczady Niskie, w granicach przyjętych w pracy Oklejewicza i in. 2013, na podstawie opracowania Balona i in. 1995) poza zbiorowym taksonem *Taraxacum officinale* (np. Jasiewicz 1965; Zemanek 1981, 1989; Zemanek, Winnicki 1999) znany był jedynie *Taraxacum vindobonense* (Kirschner, Štěpánek 1998). W ostatnich latach podano z tego terenu kolejnych 10 gatunków (Marciniuk 2012; Oklejewicz i in. 2013).

Niniejsza notatka przedstawia stan wiedzy o występowaniu gatunków z rodzaju *Taraxacum* na terenie Bieszczadów, uzyskany na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2011–2014, który jest punktem wyjścia do dalszych poszukiwań terenowych.

Wykaz gatunków

Kolejność gatunków jest zgodna z układem alfabetycznym, a ich nazewnictwo podano za Lundevall i Øllgaard (1999). Gatunki podawane po raz pierwszy z terenu Bieszczadów oznaczono wykrzyknikiem (!).

Taraxacum accedens G. E. Haglund – Połonina Wetlińska (FG6804), 1180 m n.p.m., kilka okazów przy szlaku na połoninie (Oklejewicz i in. 2013).

!*Taraxacum aequilobum* Dahlst. – Strwiążek (FG2844), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).

!*Taraxacum amplum* Markl. – Krościenko (FG2932), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2940), piaszczysta łąka oraz łąka (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013).

!*Taraxacum ancistrolobum* Dahlst. – Krościenko (FG2922), piaszczyste przydroże (leg. A. Gibała 09.05.2013), Dwernik (FG5912), łąka w zaroślach nad Sanem (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014).

!*Taraxacum croceiflorum* Dahlst. – Krościenko (FG2923), łąka na terenie porolnym (leg. A. Gibała 09.05.2013), mokry gliniasty brzeg rzeki (leg. A. Gibała 09.05.2013).

Taraxacum diastematicum Markl. – Stebnik (FG3904), 470 m n.p.m., kilka okazów na łące (Oklejewicz i in. 2013).

Taraxacum freticola H. Øllg. – Brzegi Górne (FG6910), 735 m n.p.m., pojedynczy okaz na przydrożu (Oklejewicz i in. 2013).

!*Taraxacum glossodon* Sonck & H. Øllg. – Krościenko (FG2932), nieużytkowana łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).

Taraxacum hepaticum Rail. – Brzegi Górne (FG6910), 740 m n.p.m., kilka okazów na przydrożu (Oklejewicz i in. 2013).

!*Taraxacum huelpersianum* Dahlst. ex Hagl. – Hoszowczyk (FG3921), łąka (leg. K. Oklejewicz 15.05.2012).

!*Taraxacum ingens* Palmgr. – Ustrzyki Dolne (FG3900), łąka w parku (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013).

Taraxacum interveniens G. E. Haglund – Krościenko (FG2932), nieużytkowana łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Brzegi Górne (FG6814), rów przy szosie (leg. K. Oklejewicz 25.05.2012), Brzegi Górne (FG6910), 740 m n.p.m., kilka okazów w rowie przy szosie (Oklejewicz i in. 2013).

- !Taraxacum lacerifolium G. E. Haglund** – Tyrawa Wołoska (FG1721), łąka (leg. K. Oklejewicz 07.05.2012), Krościenko (FG2922), piaszczyste przydroże (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013), Krościenko (FG2923), mokry gliniasty brzeg rzeki (leg. A. Gibała 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2941), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Dwernik (FG5912), łąka w zaroślach nad Sanem (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014), Smolnik (FG5923), łąka nad Sanem (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014).
- !Taraxacum lacinulatum Markl.** – Kowalówka (FG2941), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).
- Taraxacum laticordatum Markl.** – Połonina Wetlińska (FG6804), 1180 m n.p.m., kilka okazów przy szlaku na połoninie (Oklejewicz i in. 2013).
- Taraxacum leucopodium G. E. Haglund** – Połonina Wetlińska (FG6804), 1180 m n.p.m., kilka okazów przy szlaku na połoninie (Oklejewicz i in. 2013).
- !Taraxacum oblongatum Dahlst.** – Zatwarnica (FG5814), brzeg zarośli (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014).
- !Taraxacum ochrochlorum G. E. Haglund** – Brzegi Dolne (FG2940), piaszczysta łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).
- Taraxacum paucilobum Hudziok** – Przełęcz nad Brzegami Górnymi (= Przełęcz Wyżna) (FG6814), 862 m n.p.m., dość licznie w kałużach na żwirowym parkingu (Oklejewicz i in. 2013), Ustrzyki Górne (FG6933) (Marciniuk 2012).
- !Taraxacum pectinatiforme H. Lindb.** – Krościenko (FG2923), brzeg przy leśnej drodze (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2940), łąka (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013), Ustrzyki Dolne (FG3900), łąka w parku (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013).
- !Taraxacum piceatum Dahlst.** – Brzegi Dolne (FG2930), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2940), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).
- !Taraxacum pulcherrinum H. Lindb.** – Dwernik (FG5912), łąka w zaroślach nad Sanem (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014).
- !Taraxacum quadrangulum Rail.** – Krościenko (FG2922), piaszczyste przydroże (leg. A. Gibała 09.05.2013).
- Taraxacum sertatum Kirschner, H. Øllg. & Štěpánek** – Strwiążek (FG2844), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Kowalówka (FG2844), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Krościenko (FG2923), mokry gliniasty brzeg rzeki (leg. A. Gibała 09.05.2013), Kowalówka N część (FG2931), brzeg przy drodze (leg. A. Gibała 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2940), piaszczysta

łacha (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2941), teren porolny (leg. A. Gibała 09.05.2013), Ustrzyki Dolne (FG3900), łąka w parku (leg. A. Gibała 09.05.2013), Hoszowczyk (FG3921), 570 m n.p.m., kilka okazów na łące (Oklejewicz i in. 2013).

!***Taraxacum sinuatum* Dahlst.** – Strwiążek (FG2844), łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Dwernik (FG5912), łąka w zaroślach nad Sanem (leg. K. Oklejewicz 14.05.2014).

***Taraxacum sublaeticolor* Dahlst.** – Połonina Wetlińska (FG6804), 1180 m n.p.m., kilka okazów przy szlaku na połoninie (Oklejewicz i in. 2013).

!***Taraxacum undulatifforme* Dahlst.** – Brzegi Dolne (FG2940), piaszczysta łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013).

!***Taraxacum undulatum* H.Lindb. & Markl.** – Krościenko (FG2923), łąka na terenie porolnym (leg. K. Oklejewicz 09.05.2013), Brzegi Dolne (FG2940), piaszczysta łąka (leg. A. Gibała 09.05.2013), Ustrzyki Dolne (FG3900), łąka w parku (leg. A. Gibała 09.05.2013).

!***Taraxacum vastisectum* Markl. ex Poulanne** – Brzegi Górne (FG6814), rów przy szosie (leg. K. Oklejewicz 25.05.2012).

***Taraxacum vindobonense* Soest** – Przełęcz nad Brzegami Górnymi (= Przełęcz Wyżna) (FG6814), 862 m n.p.m., kilkanaście okazów w rowie na zwirowym parkingu (Oklejewicz i in. 2013), Ustrzyki Górne (FG6933) (Kirschner, Štěpánek 1998).

Literatura

- Balon J., German K., Kozak J., Malara H., Widacki W., Ziaja W. 1995. Regiony fizycznogeograficzne. W: Warszńska J. (red.) Karpaty Polskie. Przyroda, człowiek i jego działalność. Uniwersytet Jagielloński, ss. 117–130, Kraków.
- Jasiewicz A. 1965. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Zachodnich. Mon. Bot. 20: 1–339.
- Kirschner J., Štěpánek J. 1998. A monograph of *Taraxacum* sect. *Palustria*. Institute of Botany, Academy of Sciences of the Czech Republic, Průhonice, pp. 1–281.
- Lundevall C.F., Øllgaard H. 1999. The genus *Taraxacum* in the Nordic and Baltic countries: Types of all species, subspecific and varietal taxa, including type locations and sectional belonging. Preslia 71: 43–171.
- Marciniuk J. 2012. Rodzaj *Taraxacum* sect. *Palustria* w Polsce. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Rozprawa naukowa nr 114: 1–184.
- Oklejewicz K., Cencora A., Wolanin M., Marciniuk J., Marciniuk P., Scelina M. 2013. Nowe i rzadkie gatunki we florze Bieszczadów. Roczniki Bieszczadzkie 21: 74–80.
- Zemanek B. 1981. Rośliny naczyniowe Gór Słonnych (polskie Karpaty Wschodnie). Zeszyty Naukowe Univ. Jagiell., Prace Bot. 8: 35–124.

- Zemanek B. 1989. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Niskich i Otrytu (polskie Karpaty Wschodnie). Zeszyty Naukowe Uniw. Jagiell., Prace Bot. 20: 1–185.
- Zemanek B., Winnicki T. 1999. Rośliny naczyniowe Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Monografie Bieszczadzkie 3: 1–249.

Summary

The genus *Taraxacum* is a critical taxon, poorly recognized in Poland and other European countries. Before the end of the XX century, only one species (*T. vindobonense*) had been reported in the Bieszczady Mts. In 2012–2013, localities of 10 dandelion species new to this region were published. The paper presents the current knowledge on 30 *Taraxacum* species occurring in the Bieszczady Mts (19 of which are new to the region). For most of the dandelion species only a few localities are known at this moment; only *T. sertatum* and *T. lacerifolium* occur relatively often in the Bieszczady Mts.